Język SQL. Rozdział 7. Zaawansowane mechanizmy w zapytaniach

Ograniczanie rozmiaru zbioru wynikowego, klauzula WITH, zapytania hierarchiczne.

Ograniczanie liczności zbioru wynikowego (1)

- Element standardu języka SQL.
- Odczytuje n rekordów od początku zbioru wynikowego (tzw. zapytanie "top-n"):

SELECT nazwisko, placa_pod FROM pracownicy ORDER BY placa_pod DESC **FETCH FIRST 3 ROWS ONLY**;

SELECT nazwisko, placa_pod FROM pracownicy ORDER BY placa_pod DESC **FETCH FIRST 25 PERCENT ROWS ONLY**;

- FIRST może zostać zastąpione przez NEXT, ROWS przez ROW,
- zwracanych jest <u>dokładnie</u> *n* rekordów: jeśli na pozycjach *n*, *n*+1, ... są rekordy o tej samej wartości kryterium porządkującego zbiór, rekordy na pozycji *n*+1, ... nie jest zwracany, chyba że:

SELECT nazwisko, placa_pod FROM pracownicy ORDER BY placa_pod DESC **FETCH FIRST 3 ROWS WITH TIES**;

Ograniczanie liczności zbioru wynikowego (2)

 Odczytuje n rekordów od zadanej pozycji (przesunięcia) zbioru wynikowego:

```
SELECT nazwisko, placa_pod FROM pracownicy
ORDER BY placa_pod DESC
OFFSET 5 ROWS FETCH NEXT 5 ROWS ONLY;
```

```
SELECT nazwisko, placa_pod FROM pracownicy
ORDER BY placa_pod DESC
OFFSET 5 ROWS FETCH NEXT 10 PERCENT ROWS WITH TIES;
```

- przesunięcie (klauzula *OFFSET*) musi być wyrażone liczbą rekordów.
- zaimplementowane w:
 - Oracle12c,
 - Microsoft SQL Server (klauzula SELECT TOP n),
 - DB2,
 - PostgreSQL,
 - MySQL (klauzula *LIMIT*).

Ograniczanie liczności zbioru wynikowego (3)

- Rozwiązanie charakterystyczne dla Oracle wykorzystanie pseudokolumny ROWNUM.
- ROWNUM numer rekordu w zbiorze wynikowym, przyznawany w momencie odczytu rekordu z dysku (ale przed sortowaniem!):

SELECT ROWNUM, nazwisko, etat, placa_pod FROM pracownicy;

SELECT ROWNUM, nazwisko, etat, placa_pod FROM pracownicy ORDER BY placa_pod DESC;

Wykorzystanie w zapytaniu "top-n":

```
SELECT ROWNUM AS pozycja, T.nazwisko, T.etat, T.pensja
FROM (SELECT nazwisko, etat, placa_pod AS pensja
FROM pracownicy
ORDER BY pensja DESC) T
WHERE ROWNUM <= 3;
```


Adres rekordu

- Określa dokładnie lokalizację rekordu.
- Składa się z:
 - numeru obiektu (tabeli lub perspektywy), do której należy rekord,
 - numeru pliku,
 - numeru bloku dyskowego wewnątrz pliku,
 - numeru krotki wewnątrz bloku.
- Dostępny za pomocą pseudokolumny ROWID:

SELECT **ROWID**, id_zesp FROM pracownicy WHERE nazwisko = 'HAPKE';

- Zastosowania:
 - jednoznaczna identyfikacja rekordu w całej bazie danych,
 - jako referencja do rekordu w poleceniu SQL.

Klauzula WITH (1)

 Upraszcza konstruowanie skomplikowanych zapytań przez możliwość definicji tymczasowego zbioru (-ów) rekordów:

```
WITH

prac_zesp AS (SELECT nazwa, nazwisko, etat,

placa_pod + NVL(placa_dod,0) AS placa

FROM pracownicy JOIN zespoly USING (id_zesp))

SELECT * FROM prac_zesp

WHERE placa > 1200;
```

```
WITH

prac_zesp(nazwa, nazwisko, etat, placa)

AS (SELECT nazwa, nazwisko, etat,
placa_pod + NVL(placa_dod,0)
FROM pracownicy JOIN zespoly USING (id_zesp))

SELECT * FROM prac_zesp
WHERE placa > 1200;
```


Klauzula WITH (2)

Możliwa definicja wielu zbiorów:

Klauzula WITH – zastosowania (1)

```
SELECT nazwa, SUM(placa_pod) AS suma_plac
FROM pracownicy p JOIN zespoly USING (id_zesp)
GROUP BY nazwa
HAVING 2 >=

(SELECT COUNT(SUM(placa_pod))
FROM pracownicy JOIN zespoly USING (id_zesp)
GROUP BY nazwa HAVING SUM(placa_pod) > SUM(p.placa_pod))
ORDER BY suma_plac DESC;
```

```
WITH
  zespoly_stat AS
  (SELECT nazwa, SUM(placa_pod) AS suma_plac
  FROM pracownicy JOIN zespoly USING (id_zesp)
  GROUP by nazwa)
SELECT * FROM zespoly_stat s
WHERE 2 >=
      (SELECT COUNT(*)
      FROM zespoly_stat
      WHERE suma_plac > s.suma_plac)
ORDER BY suma_plac DESC;
```

Klauzula WITH – zastosowania (2)

```
SELECT nazwisko, nazwa
FROM pracownicy JOIN zespoly USING (id_zesp)
WHERE 3 <= (SELECT COUNT(*)
FROM pracownicy
WHERE id_zesp = ???);
```

```
SELECT nazwisko, nazwa FROM

(SELECT nazwa, nazwisko, id_zesp

FROM pracownicy JOIN zespoly USING(id_zesp)) zp

WHERE 3 <= (SELECT COUNT(*)

FROM pracownicy WHERE id_zesp = zp.id_zesp);
```

Rekurencja

- Relacja ZNA:
- Problem: znajdź możliwości kontaktu przy wykorzystaniu relacji "osoba zna osobę".

КТО	KOGO
Jaś	Małgosia
Małgosia	Piotrek
Jaś	Adaś
Adaś	Ola

- Reguly:
 - kontakt(X,Y) <= zna(X,Y)
 - kontakt(X,Y) <= zna(X,Z) i kontakt(Z,Y)

WITH kontakt(kto, kogo) AS
(SELECT kto, kogo
FROM zna
UNION ALL
SELECT z.kto, k.kogo
FROM zna z JOIN kontakt k ON z.kogo = k.kto)
SELECT kto, kogo FROM kontakt;

КТО	KOGO
Jaś	Małgosia
Małgosia	Piotrek
Jaś	Adaś
Adaś	Ola
Jaś	Piotrek
Jaś	Ola

Zapytania hierarchiczne

- Zapytania hierarchiczne pozwalają na rekurencję w relacjach zawierających dane hierarchiczne (np. szef – podwładny – podwładny podwładnego – ...).
- Konieczna identyfikacja korzenia hierarchii (może być wiele korzeni

 – wiele hierarchii) oraz warunku wyszukującego rekordy-dzieci
 danego rekordu-rodzica.
- Realizacja w standardzie SQL rekurencyjna klauzula WITH.
- Realizacja w Oracle:
 - od Oracle11gR2 rekurencyjna klauzula WITH,
 - przed Oracle11gR2 klauzule CONNECT BY i START WITH.

Zapytania hierarchiczne w standardzie SQL

Rekurencyjna klauzula WITH:

```
WITH
 podwladni (id_prac, id_szefa, nazwisko, poziom) AS
 -- definicia korzenia hierarchii
 (SELECT id prac, id szefa, nazwisko, 1
 FROM pracownicy
 WHERE id prac = 100
 UNION ALL
 -- rekurencyjna definicja niższych poziomów
 SELECT p.id prac, p.id szefa, p.nazwisko, poziom+1
 FROM podwladni s JOIN pracownicy p ON s.id prac = p.id szefa)
 -- wskazanie sposobu przeszukiwania hierarchii i sortowania rekordów-dzieci
 SEARCH DEPTH FIRST BY nazwisko SET porzadek potomkow
SELECT id prac, id szefa, nazwisko, poziom
FROM podwladni
ORDER BY porzadek potomkow;
```

- musi wykonywać operację zbiorową UNION ALL,
- musi mieć listę aliasów kolumn.

Zapytania hierarchiczne w Oracle

- Pseudokolumna LEVEL reprezentuje poziom rekurencji w drzewie hierarchii.
- Operator PRIOR służy do odwoływania się do rodzica danego węzła.
- Klauzula START WITH definiuje korzeń drzewa.
- Klauzula ORDER SIBLINGS BY określa sposób uporządkowania rekordów-dzieci.

```
SELECT id_prac, id_szefa, nazwisko, LEVEL AS poziom
FROM pracownicy
CONNECT BY id_szefa = PRIOR id_prac
START WITH nazwisko = 'WEGLARZ'
ORDER SIBLINGS BY nazwisko;
```

```
SELECT id_prac, id_szefa, nazwisko, LEVEL AS poziom FROM pracownicy

CONNECT BY id_szefa = PRIOR id_prac

START WITH etat = 'PROFESOR';
```


Hierarchia pracowników

